

A szociális ágazat módszertani és információs rendszereinek megújítása

EFOP-1.9.4-VEKOP-16-2016-00001

Zanáné Haleczky Katalin
2017. október 11.

A kiemelt projekt célja

- A szociális és gyermekvédelmi ágazat korszerűsítése, megfeleltetése a legújabb szakmai, technológiai, kutatástudományos és igazgatási feltételeknek a hatékony közfeladat-ellátás és a közszolgáltatások jobb hozzáférhetősége érdekében

Tartalom

- **I. Pillér: Szakmatámogató és döntést előkészítő tevékenységek fejlesztése**
  - Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
- **II. Pillér: OSZIR Rendszerfejlesztések, rendszertámogatás**
  - Országos Nyugdíjfolyósító Főigazgatóság
- **III. Pillér: Longitudinális kutatás**
  - KSH-Népességkutató Intézet

Gyermekjóléti szolgáltatás kibővült feladatkörének módszertani támogatása

(Vezető szakértő: Szabó János)

Feladatok:

- A szociális diagnózis felvételének módszertani kialakítás
- A jelzőrendszer működtetésével kapcsolatos feladatok (3.-4. szint)
- A család és gyermekjóléti központok támogató szerepe
- Az esetmenedzsment folyamata
- A központ speciális szolgáltatásaival kapcsolatos módszertani támogatás

Gyermekjóléti szolgáltatás kibővült feladatkörének módszertani támogatása 2.

(Vezető szakértő: Szabó János)

Megyei módszertani szakértői hálózat

- 2017. július 31-étől kezdve a projektben részmunkaidőben, heti 20 órában, MT-s munkaviszonnyal kerülnek alkalmazásra a pályázat futamidejének végéig (59 hónap)
- Munkájukat a vezető szakértő irányításával, koordinálásával végzik, teljesítik a projekt által elvárt szakmai, szervezési és adminisztrációs feladataikat

Gyermekjóléti szolgáltatás kibővült feladatkörének módszertani támogatása 3.

(Vezető szakértő: Szabó János)

Szociális diagnózis felvétele új feladatként jelenik meg a jogszabályban 2018. január 1-ei hatállyal

- A szociális diagnózis készítésének célja a szükségletek felmérésén keresztül a szolgáltatások célzottságának és hatékonyságának növelése
- Segíthet a széttagolt ellátórendszer integrálásában → ellátások hatékonyabbá tétele
- Szolgáltatási hiátusok pontos feltérképezése

Szociális diagnózis

- Járási család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere strukturált interjú keretében veszi fel
- A témaköröket az erre a célra kidolgozott adatlap tartalmazza
- Az adatlapokat 30 napon belül kell felvenni, akár több alkalommal is
- Feltétel:
  - önkéntes igénybevevő
  - esetvezetés folyamán elakadás
  - speciális szolgáltatások igénybevétele

Szociális diagnózis 2.

Adatlap probléma területei

- Családi-, személyi állapot, családi kapcsolatok
- Lakhatási körülmények
- Fogyatékoság és egészségi állapot
- Mindennapi életvitel
- Kommunikáció
- Kapcsolatok fenntartása
- Munkaerőpiaci státusz
- Krízishelyzet kezelése
- Gyermekoktatási helyzete

Szociális diagnózis 3.

Szociális diagnózis: Felkészítő munkacsoport (5 fő)

- Szociális diagnózis felvételével kapcsolatos képzések tematikájának kidolgozása
- Képzések lebonyolítása 2017. augusztusától 2017. október 31-ig
- Mentorálás
- Esetmegbeszélések szervezése
- Tapasztalatok összegzése
- Szakmai tanulmány elkészítése

Megye	Együttműködési megállapodás	Belépett Szoc.diag. Felv. szakértő
Budapest	15	18
Komárom-Esztergom	0	6
Fejér	3	6
Veszprém	8	10
Pest	11	16
Zala	6	5
Vas	7	7
Győr-Moson-Sopron	5	7
Baranya	9	9
Tolna	6	6
Somogy	6	8
Borsod-Abaúj-Zemplén	15	15
Heves	5	7
Nógrád	3	6
Hajdú-Bihar	9	10
Szabolcs-Szatmár-Bereg	8	13
Jász-Nagykun-Szolnok	8	8
Békés	9	9
Csongrád	5	6
Bács-Kiskun	8	9
Összesen:	146	181

Óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenység (Témavezető: Zanáné Haleczky Katalin)

A járási család- és gyermekjóléti központok számára bevezetésre kerülő kötelező új feladat 2018. szeptember 1-jétől

Cél:

- Egységes szemléleten alapuló szociális segítségnyújtás megszervezése
- Gyermek, szülő, pedagógusok részére adekvát szakmai segítségnyújtás
- Az elsődleges prevenció elősegítése
- Veszélyeztetettség megszüntetésében való segítségnyújtás
- Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek számára szolgáltatások nyújtása

Az iskolai szociális segítő tevékenység definíciója

- Az iskolai szociális segítő szolgáltatás a köznevelési intézményben biztosított preventív jellegű segítő tevékenység, amely az iskolás korú gyerekek és fiatalok képességeinek, lehetőségeinek legoptimálisabb kibontakozását támogatja a szociális kapcsolataik, társadalmi integrációjuk javításával

„Bányai Emőke”

Problémacsoportok

- Iskolai nehézségek
  - Tanulási problémák
  - Magatartási, beilleszkedési nehézségek
  - Iskolai konfliktushelyzetek
  - Iskolai hiányzások
- Szociális problémák
  - Anyagi nehézségek
  - Szubkulturálisan hátrányos helyzet

Problémacsoportok 2.

- Pszichés problémák
  - Életkori természetes krízisek
  - Veszteségek feldolgozása a családban (válás, gyász)
- Családi konfliktusok
  - Szülők közötti konfliktusok
  - Szülők és gyermek közötti konfliktusok
  - Nevelési problémák
  - bántalmazás
- Család életvitelében jelentkező problémák
  - Elhanyagolás
  - Betegség, fogyatékoság
  - Szülő külföldi munkavállalása
  - szenvedélybetegség

Szolgáltatási paletta

- A helyzetértékelést követően a szociális segítő tevékenység eszközeit és módszereit használja problémamegoldásra:
  - Segítő beszélgetés, tanácsadás
  - Konzultáció diákokkal, szülőkkel, pedagógusokkal
  - Szociális ügyintézés
  - Krízisintervenció
  - Konfliktuskezelés
  - Delegálás
  - Készség- és személyiség fejlesztés, szociális kompetenciafejlesztés csoport formában
  - Közösségi programok szervezése
  - esetmegbeszélés

Óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenység

(Témavezető: Zanáné Haleczky Katalin)

Eszköz: A klasszikus szociális munka egyéni, csoportos és közösségi formája

- Gyermekvédelmi felelős feladatainak ellátása, koordinálása
- Adminisztráció

Pályázati feltételek:

- **Elért** 1500 gyermek / 1 fő főállású szociális munkás
- **Bevont** 750 gyermek, ennek
  - 75% iskolás (általános-, középiskola és kollégium)
  - 25% óvodás

Az indikátorok teljesítése a teljes futamidőre és a pályázatban szereplő összes segítőre vonatkozik

Óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenység

(Témavezető: Zanáné Haleczky Katalin)

A pályázat lebonyolítása:

- Modellező szakértők folyamatosan monitorozzák a szakmai teljesítést
- Helyzetfeltárás, elemzés → online kérdőív, projektadminisztráció
- Felkészítő tréningek
- Szakmai műhelyek

- Jogszabályi bevezetés előtt szakmai minimum meghatározása

Központ	Bevont óvodák	Bevont általános iskolák	Bevont középiskolák, kollégiumok	Elért gyermekszám
Összesen: 48	314	287	60	156.031

Módszertani támogatás a demenciában élők professzionális és informális gondozásában érintettek számára

(vezető szakértő: Dr. Egervári Ágnes)

- A demens betegek ellátását végző szakemberek támogatása (rendszerleíró dokumentum, egy új eszköz fejlesztése, modellezése, szakmai dokumentum elkészítése)
- Demenciával élő betegek hozzátartozóinak segítése hálózatos formában (ALZHEIMER-CAFÉ)
- Az ellátásban dolgozó szakemberek számára módszertani ajánlás készítése
- Szakmaiközi- és ágazatközi együttműködés munkacsoport formában
- 27 fős szakmai hálózat működtetése

„Elsőként lakhatás” standard pályázatos projektek módszertani segítése

Az EFOP 1.1.4.-16 projekthez kapcsolódó módszertani segítség, ami a szolgáltatókra, szakemberekre fókuszál

- Munkaformája: regionális szakmai műhelyek szervezése, folyamatos monitorozás, projektadatok gyűjtése és összegzése
- Szakmai tanulmány készítése

Ajánlások, koncepciók, eljárásrendek készítése

(Vezető szakértő: Vajda Norbert)

Feladatok:

- 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet, valamint a 15/1998. (IV.30) NM. rendelet felülvizsgálata
- Objektív minősítési rendszer koncepciójának értékelés- és közzétételi eljárásának kidolgozása
- Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység szakmai és pénzügyi háttér vonatkozásában javaslat megfogalmazása

Gyermekvédelem (célcsoport-specifikus szakmai ajánlások készítése)

Témavezető: Bogács Ernő

Feladatok:

- Gyermekvédelmi gyámok munkájának támogatása
- Szociális és gyámügyi igazgatási kérdésekkel kapcsolatos támogatás
- Gyermekbántalmazás komplex, szektorsemleges, rendszerszintű programjának kidolgozása
- Módszertani útmutató készítése a speciális szükségletű gyermekek oktatására, képzésére
- Gyermekvédelmi szakellátásban élő gyermekek szüleinek kompetencia-fejlesztése a visszagondozás elősegítése érdekében

Gyermekvédelem (célcsoport-specifikus szakmai ajánlások készítése) 2.

Témavezető: Bogács Ernő

Feladatok:

- Szakellátásba kerülő kamaszkorú gyermekek személyiségi- és érzelmi állapotának felmérését, beilleszkedését célzó módszer kidolgozása
- Nevelőszülőkkel kapcsolatos feladatkörök
  - Nevelőszülői alkalmasság kockázatalapú irányelvének kidolgozása és modellezése
  - Nevelőszülőnél elhelyezett kiskorúak kapcsolattartása
  - Nevelőszülői toborzás
- Gyermekvédelem módszertani hálózatának kialakítása

Ágazati tervezés, szakmafejlesztés, empirikus tudományos megalapozása (Témavezető: Havadi Gergő)

Kutatási témák:

- Szakmapolitikai kutatási munkaterv kidolgozása
- Szakmatámogató és döntést előkészítő tevékenységek fejlesztését megalapozó kutatások (szolgáltatások párhuzamosságának felmérése, közfoglalkoztatottak megjelenése egyes szociális szolgáltatásokban, lakhatás biztonságát szolgáló eszközök feltérképezése, szegénységkutatás)
- A megélhetési stratégiák és az ellátási rendszer kapcsolata
- A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatások hatékonyságvizsgálata (2019-2020)

Ágazati tervezés, szakmafejlesztés, empirikus tudományos megalapozása 2. (Témavezető: Havadi Gergő)

Kutatási témák:

- Gyerekvédelemhez kapcsolódó kutatások
  - Engedély nélküli eltávozás okai
  - Szünidei étkeztetés
  - Utógondozásba kerülő fiatal felnőttek utánkövetése
  - Javítóintézeti utánkövetés módszertanának kidolgozása
  - Előzetes fogvatartásból kikerülő fiatalok utánkövetése
- Kapacitásgazdálkodás: a szolgáltatási hiányok és párhuzamosságok kezelését, területi differenciálását lehetővé tevő indikátorok kidolgozása

OSZIR rendszerfejlesztések, rendszer-támogatások

- Egységes szociális nyilvántartási rendszer kialakítása
- Család- és gyermekjóléti szolgáltatások bővített tevékenységét támogató rendszer fejlesztése
- Az örökbefogadás szakmai tevékenységét támogató komplex rendszer fejlesztése
- Pénzbeli és természetbeni ellátások rendszerének továbbfejlesztése
- MÜKENG
- TEVADMIN

Longitudinális kutatás (KOHORSZ '18)

- Az egyének és családok életútjának vizsgálata, a társadalmi hátrányok kialakulását és átörökítését leíró elemzések, a mechanizmusok azonosítása, magyarázó modellek alkotása, melyek lehetővé teszik a társadalmi beavatkozások célzásának javítását
- Mintavétel: 11-12 ezer család
- Multidiszciplináris kutatás

Köszönöm a figyelmet!

Zanáné Haleczky Katalin
zanane.haleczky.katalin@szgyf.gov.hu